

■ طب‌های مکمل و جایگزین

جناب آقای دکتر توکلی صابری در پاسخ به نامه جناب آقای دکتر نیلفروشان، پاسخ‌گوی پرسش‌های ایشان بوده‌اند. با هم این نامه را می‌خوانیم.

«... از توجه و توصیه جناب آقای دکتر نیلفروشان خوشحال شدم. متأسفانه، در سال‌های اخیر همان‌طور که جناب آقای دکتر نیلفروشان نوشته‌اند، این مکتب‌های شبه پزشکی در ایران فراوان شده و بعضی از روحانیون، پزشکان و داروسازان به شدت در توصیه، تبلیغ و ترویج آن‌ها شرکت دارند. این‌ها به‌جای خود، مسؤولان وزارت بهداشت هم در ترویج این روش‌ها شرکت دارند. طی سال‌های گذشته این جانب مقالاتی را درباره طب سوزنی، انرژی درمانی، طب سوزنی و سایر روش‌های غیرپزشکی زیان‌بخش در مجله رازی

منتشر کرده‌ام. بعضی از این روش‌های و بنیان‌های غیرعلمی آن‌ها را در کتاب علم چیست؟ (نشر اختران) و جهان فراطبیعی (نشر اختران) و امداد دارویی (نشر ثالث) نقد کرده‌ام. در کتاب دروغ و درمان (انتشارات مازیار) که ترجمه‌ای از همین قلم است به‌طور مفصل به طب جایگزین و طب مکمل پرداخته شده است.

در پاسخ به سؤال ایشان در مورد طب مکمل باید بگوییم که هیچ یک از سازمان‌های بهداشتی و پزشکی جهان مانند سازمان بهداشت جهانی، مؤسسه بهداشت آمریکا، سازمان غذا و داروی آمریکا، بنیاد علوم آمریکا، انجمن پزشکان آمریکا و دیگر انجمن‌های پزشکی کشورهای غربی و شرقی مانند آلمان، انگلستان، فرانسه، ژاپن، استرالیا و داروها و روش‌های طب مکمل و طب جایگزین

را به رسمیت نمی‌شناسند. داروهای آن‌ها در داروخانه‌ها به فروش نمی‌رود. بیمه به هیچ‌وجه هزینه این داروها را پرداخت نمی‌کند و در هیچ دانشگاه یا مراکز آموزشی رسمی تدریس نمی‌شود اما محصولاتشان به فروش می‌رود. علتش این است که در این کشورها هر کسی ادعا می‌کند که یک درمان پزشکی یا دارو خاصیت دارویی دارد باید اثربخشی آن درمان پزشکی یا دارو را، مانند هر ماده دارویی دیگر، با روش‌های علمی ثابت کند و برای گرفتن اجازه فروش در داروخانه یا بیمارستان همان مسیری را برود که داروهای طب نوین می‌روند که حدود هفت تا ده سال طول می‌کشد و در حدود یک میلیارد دلار هزینه دارد. چون این روش‌ها اثر درمانی ثابت شده ندارند و نمی‌توانند آزمایش‌های مربوط به داروها را با موفقیت بگذرانند، بنابراین، در داروخانه به فروش نمی‌روند. این مواد گیاهی و یا جانوری و یا حتی شیمیایی در فروشگاه‌های مواد غذایی و یا فروشگاه‌های بهداشتی به فروش

می‌روند و کنترل‌های سختی را که بر داروها اعمال می‌شود، بر این مواد و روش‌ها نمی‌شود. علت فروش آن هم نه این است که اثر شفاف‌بخش دارند، علتش مسأله سیاسی است و لابی‌هایی که در پشت این صنایع شبه پزشکی هستند و می‌توانند قوانینی را بگذرانند که مصرف آن‌ها آزاد باشند، همان‌طور که لابی‌های اسلحه‌سازی و یا پورنوگرافی باعث آزاد بودن فروش و تبلیغ این کالاها هستند.

اگر طی مصرف این داروها بیمار آسیبی ببیند، مقامات قضایی و مقامات مسؤول بهداشت مانند ارتکاب جرم با آن برخورد کرده و آن‌ها را تحت تعقیب قرار داده و مجازات می‌کنند.»

رازی: ماهنامه دارویی رازی با توجه به احترام به تضارب آراء، از همه اساتید و صاحب‌نظرانی که در این زمینه نظرات دیگری دارند، درخواست می‌کند که نظرات خود را مبتنی بر منابع علمی و معتبر برای ماهنامه دارویی رازی ارسال دارند.

